

Viestintä- ja globaalikasvatustuen hakukierrokseen 2020 liittyvät kysymykset ja vastaukset

Saapuneet kysymykset, päivitetty 10.11.2020

1. Jos vakuutus on annettu liitteenä kevään 2020 hankehaun yhteydessä, tarvitaanko nyt uusi vakuutus? Vastuuhenkilöt eivät ole vaihtuneet.

Vastaus: Vakuutuslomake on hakukierroskohtainen hakemuksen pakollinen liite. Tästä syystä hakijoiden on toimitettava vakuutus hakemuksen liitteenä, vaikka se olisi toimitettu jo jonkin aiemman valtiovastustushaun yhteydessä.

2. Ymmärtääksemme yhdessä hankkeessa voi olla nyt mukana elementtejä kolmesta hanketyypistä. Onko tätä määritelty tarkemmin: voiko esimerkiksi yritysvastuuhankkeeseen sisältyä myös eri kohderyhmille suunnattuja viestinnällisiä ja kasvatuksellisia toimintoja ja henkilöstökuluja niiden toteuttamiseksi?

Vastaus: Kyllä, yritysvastuuhankkeeseen voi sisältyä viestinnällisiä ja kasvatuksellisia toimintoja ja henkilöstökuluja niiden toteuttamiseksi. Kuten [hakuilmoituksessa](#) todetaan, rahoitetaan viestintä- ja globaalikasvatustuella kokonaisuudessaan hankkeita, joiden tavoitteena on lisätä suomalaisten tietoisuutta kehityskysymyksistä ja osallistaa kansalaisia kehitysyhteistyöhön. Yritys vastuun fokualueen puitteissa rahoitetaan hankkeita, joilla lisätään yleistä ja keskeisten sidosryhmien tietoisuutta kehitysmaihin liittyvästä yritys vastuusta ja edistetään vastuullista liiketoimintaa osana globaalia kestäväää kehitystä. Tämä voi pitää sisällään viestinnällistä ja/tai kasvatuksellista toimintaa, joka edesauttaa tietoisuuden lisäämistä kehitysmaihin liittyvästä yritys vastuusta ja vastuullisen liiketoiminnan edistämistä.

Hakijan on määriteltävä, mille fokualueelle hanke pääasiallisesti kohdistuu. Jokaiselle fokualueelle on omat arviointikriteerit. Arviointikriteerit mainitaan [hakuilmoituksessa](#), ja [hakulomaketta täydentävässä liitteessä](#) (kohta 1) hakijan tulee mainita, mille fokualueelle hakemus kohdistuu.

3. Tukea ei saa käyttää tv-tuotantoon. Onko kuitenkin mahdollista toteuttaa videomateriaalia sosiaaliseen mediaan ja opetuskäyttöön?

Vastaus: Sosiaaliseen mediaan ja opetuskäyttöön voi toteuttaa eri tyyppistä oheismateriaalia, joka liittyy keskeisesti hankkeen tavoitteen saavuttamiseen. Hankkeen tavoite ja itseisarvo ei kuitenkaan voi olla audiovisuaalisen materiaalin tuottaminen, vaan materiaalin tuottamisen on liityttävä olennaisin osin hankkeen laajemman tavoitteen saavuttamiseen, ja linkitystä on perusteltava.

4. Arviointikriteerit

- Mikä on ministeriön referenssi ”järkeviin ja perusteltuihin” resursseihin?

Vastaus: Kuten resursseihin liittyvässä arviointikriteerissä sanotaan (ks. [hakuilmoitus](#), jokaisen fokualueen kriteereiden alla), tulee hankkeen resurssien olla järkevissä ja perustellussa suhteessa hankkeen tavoitteisiin, toimintoihin, aikatauluun ja saavutettavaan kohderyhmään. Hakijan on

perusteltava resurssien käyttö siitä näkökulmasta, mitä hankkeella halutaan tavoittaa, mitkä sen toiminnot ja kohderyhmät ovat, ja millaisella aikataululla hanke halutaan toteuttaa.

- **Mitä tarkoittaa ”toimintatapoja, jotka sopivat tämän hetken media- ja kasvatustyön ympäristöön”? Miten tätä arvioidaan?**

Vastaus: Kyseinen kohta on osa [hakuilmoituksessa](#) mainittua kriteeriä, joka luetaan eduksi kaikkien hakemusten arvioinnissa. Kriteeri lukee kokonaisuudessaan niin, että ’hankkeessa luodaan tai kehitetään edelleen uusia viestinnällisiä tai kasvatuksellisia toimintatapoja, jotka sopivat tämän hetken media- ja kasvatustyön ympäristöön ja kehityspolitiikan ajankohtaisiin teemoihin’. Mainitulla osalla lausetta tarkoitetaan toimintatapoja, jotka on koettu hyviksi ja toimiviksi nykypäivän media- ja kasvatustyön ympäristössä, jossa korostuu mm. vuorovaikutteisuus, osallisuus sekä kriittisen ajattelun edistäminen, digitaaliset ja sosiaalisen median työkalut ynnä muut nykypäivää peilaavat ympäristöt.

Arviointi tehdään koko kriteeriä vasten. Siinä tarkastellaan mm. sitä, miten hankkeen metodologia on perusteltu toimivaksi hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi tämän päivän media- ja kasvatustyön ympäristössä, ja miten sen sopii valitun kohderyhmän toiminta- ja oppimisympäristöön.

- **Mikä on riittävä taso, jolla ”pyritään seuraamaan hankkeen oppeja ja vaikutuksia globaalivastuun edistämisessä ja myötävaikutuksissa tavoitteeseen 4.7.”? Kyseessä hyvin lyhyet hankkeet. Kuinka pitkän aikatahtaimen tuloksia odotetaan ja edellytetään mitattavan?**

Vastaus: Kyseinen kohta on osa [hakuilmoituksessa](#) mainittua kriteeriä, joka luetaan eduksi kaikkien hakemusten arvioinnissa. Kriteeri lukee kokonaisuudessaan niin, että ’hankkeessa pyritään seuraamaan hankkeen oppeja ja vaikutuksia globaalivastuun edistämisessä sekä hankkeen myötävaikuttamista kestäväen kehityksen alatavoite 4.7 toimeenpanemiseen’. Riippumatta hankkeen kestosta tai laajuudesta, tulee hakijan pohtia sen oppeja ja vaikutuksia hankkeelle sopivassa mittakaavassa. Hakijan tulee tässä yhteydessä huomioida viestintä- ja globaalikasvatustuen tavoite vahvistaa globaalivastuuta suomalaisten parissa. Ulkoministeriö ei määrittele absoluuttista aikatahtaintä, vaan hakijan tulee suhteuttaa hankkeen pitkän aikatahtaimen (impact-tason) tulos hankkeen tavoitteisiin, toimintoihin, budjettiin ja aikatauluun.

Kyseisessä kriteerissä arvioidaan sitä, miten hakija pyrkii seuraamaan hankkeen oppeja ja vaikutuksia esim. eri palaute- ja seurantatyökalujen sekä hakijan ja sen kumppaneiden analyysityön avulla, ja miten seurantatyö linkitetään globaalivastuun edistämiseen sekä kestäväen kehityksen alatavoitteen 4.7¹ toimeenpanemiseen. Alatavoite pyrkii varmistamaan, että jokaisella on kestäväen kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot. Näihin asioihin hakija vastaa hakulomakkeen kohdassa 5 ja 11, sekä hakulomaketta täydentävän liitteen kohdissa 3 ja 4.

5. **Haittaako jos hankkeemme ei suoraan viesti kehitysyhteistyöstä? Emme ole kehitysyhteistyöjärjestö mutta työmme kytkeytyy kiinteästi hankerahoituksen teemoihin ja moneen SDG kohtaan.**

¹ YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet, 2015. Alatavoite 4.7 kokonaisuudessaan: ”Vuoteen 2030 mennessä varmistetaan, että kaikilla oppijoilla on tarpeelliset tiedot ja taidot kestäväen kehityksen edistämiseksi, kouluttamalla muun muassa kestävästä kehityksestä ja elämäntavoista, ihmisoikeuksista, sukupuolten tasa-arvosta, rauhasta ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämisestä, globaalista kansalaisuudesta, sekä monikulttuurisuuden arvostamisesta ja kulttuurin myötävaikutuksesta kestäväen kehitykseen.”

Vastaus: Viestintä- ja globaalikasvatustuki on osa kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyötä, jota rahoitetaan kehitysyhteistyövaroin. Avustettavan toiminnan tulee täyttää julkiselle kehitysyhteistyölle asetetut kehitysyhteistyön kriteerit (ns. ODA-kriteerit). [Hakuilmoituksen](#) vähimmäisvaatimuksen mukaisesti hankkeen toiminnoista ja viesteistä tulee heijastua kehitysmaanäkökulma (vähimmäisvaatimukset, kohta c). Haku on avoin kaikille järjestöille, jotka täyttävät haulle asetetut vähimmäisvaatimukset ja arviointikriteerit.

6. Hakuasiakirjat

6.1 Hakulomake ja täyttöohje

- **Kys 6.1. Mikä on realistinen ja ministeriön odotuksia vastaava taso, jolle tavoitteet tulisi asettaa? Minkälaiset tulokset ovat riittäviä?**

Vastaus: Tulosten tasoon ei ole absoluuttista vaatimustasoa, koska tämä riippuu hankkeen toiminnoista, budjetista sekä aikataulusta. Suomen [kehitysyhteistyön tulosohjausmanuaalin](#) mukaisesti tulosajattelun keskiössä on looginen tulosketju, joka muodostuu hankkeen tavoitteista, toiminnoista ja indikaattoreista.

Kohta 6.1 viittaa outcome-tason tuloksiin, eli välittömiin tuloksiin. [Hakulomakkeen täyttöohjeiden mukaisesti](#) hankkeen välitön tulos on positiivinen muutos, joka odotetaan saavutettavan jo hankkeen aikana.

- **Kys 12.9. Mitä hyötyä vapaaehtoistyöstä on hankkeissa? Vapaaehtoistyötä ei enää lasketa omarahoitukseen.**

Vastaus: Jokainen järjestö katsoo itse oman toimintansa kannalta tarkoituksenmukaisen tavan sisällyttää vapaaehtoistyötä. Ulkoministeriö suhtautuu myönteisesti vapaaehtoistyön edistämiseen kehitysyhteistyössä. Esimerkiksi tilanteessa, jossa se tuo lisäarvoa hankkeen tavoitteiden ja kohderyhmien saavuttamiseen. Ulkoministeriö ei ohjaa vapaaehtoistyön käyttöä kyseisessä tukimuodossa, koska vapaaehtoistyötä ei lasketa omarahoituksena. Jos hakija aikoo käyttää vapaaehtoistyötä osana hanketta, tulee vapaaehtoistyön käyttö kirjata [hakulomakkeen](#) kohtiin 12.9.1-12.9.4.

6.2 Yhteistyöhankkeet: miten yhteistyö kannattaa rahoituksen näkökulmasta hoitaa? Voiko tuen jakaa kahdelle / useammalle järjestölle budjetissa, vai onko hankkeella oltava tilijärjestö, joka ostaa palveluita toiselta toimijalta?

Vastaus: Hakuilmoituksen mukaisesti hakemusten arvioinnissa luetaan eduksi suunnitelmalliset ja selkeästi kuvatut yhteistyökumppanuudet ja –verkot. Kuten viestintä- ja globaalikasvatustuen [lisäehdoissa](#) mainitaan, on tuen saajalla vastuu varojen käytöstä ja niiden raportoinnista. Jos kyseessä on usean eri toimijan yhteishanke, tulee vastuut ja roolit selkeästi määritellä toimijoiden välisessä yhteistyösopimuksessa. Ulkoministeriölle valtionavustuksen käytöstä vastaa täysimääräisesti valtionavustuspäätöksen saaja. Hankkeen varojen käytön ja jakautumisen tulee ilmetä hankkeen budjetissa, talousseurannassa ja raportoinnissa, sekä hankkeen tilintarkastuksessa.

6.3 VGK-tuella ei voi kattaa hankkeen suunnittelun kustannuksia, mutta mikäli yhteistyön suunnittelu vaatii resurssointia, miten yhteistyökumppanin kanssa tehty valmistelu ja resurssointi kannattaa hoitaa?

Vastaus: Hakemusten ja siihen liittyvän yhteistyön tulee olla valmiiksi suunniteltuja hakuvaiheessa. Tällä halutaan varmistaa se, että hankkeen kaikki osapuolet ovat sitoutuneita hankkeen toimeenpanoon sellaisena, kuin se on hankehakemuksessa määritelty.

7. Mikäli järjestöllä ei ole vielä toimivaa suomi.fi -tunnistautumista, onko hakemuksen jättämiselle vaihtoehtoisia tapaa/tapoja?

Vastaus: Lähtökohtana hakemuksen jättämiselle on hakuilmoituksen mukainen menettely ja ohjeistus. Suomi.fi –palvelu on ensisijainen tapa jättää hakemus. Palveluun tunnistautuminen on jokaisen hakijan haettavissa, ja on edellytyksenä hakemisen lisäksi myös tuen käyttöön liittyvien asioiden hoitamiseen. Suomi.fi –tunnistautumiseen käyvät pankkitunnukset, varmennekortti tai mobiilivarmenne, jotka kaikki ovat niin yksityisten kuin järjestöjenkin käytössä. Suomi.fi-palvelussa toimivat kansalaisneuvonta ja chat-neuvonta, josta voi kysyä lisäohjeita. Ulkoministeriön verkkosivuilla on myös ohjeistus sähköiseen asiointiin kansalaisjärjestöille. Jos hakijalla on hakemuksen jättämisessä teknisiä ongelmia, voi hakemuksen jättää myös ulkoministeriön kirjaamon kautta määräajan puitteissa. Hakijan vastuulla on huolehtia siitä, että hakemus saapuu määräaikaan mennessä ministeriöön.

8. Onko UM:llä jälleen jokin teknisen tuen numero, johon voi tarvittaessa soittaa, jos tulee ongelmia hakuasiakirjoja ladataksi? Tämä on ollut ennen merkittävä tuki. Noin 3 päivän ajan ennen haun päättymistä.

Vastaus: Ei ole. Ulkoministeriön verkkosivuilta löytyy ohjeet hakuasiakirjojen jättämisestä. Mikäli ongelmat liittyvät Suomi.fi –tunnistautumiseen, Suomi.fi-palvelussa toimivat kansalaisneuvonta ja chat-neuvonta. Jos ongelmat liittyvät ulkoministeriön lomakkeisiin, viestintä- ja globaalikasvatustuen sähköpostiosoite sekä kansalaisyhteiskuntayksikön muut yhteystiedot löytyvät ulkoministeriön verkkosivuilta. Jos hakijalla on hakemuksen jättämisessä teknisiä ongelmia, voi hakemuksen jättää myös ulkoministeriön kirjaamon kautta määräajan puitteissa. Hakijan vastuulla on huolehtia siitä, että hakemus saapuu määräaikaan mennessä ministeriöön.

9. Meitä (ammattikorkeakoulu) on pyydetty mukaan VGK-hakuun. Ymmärtääkseni emme voi olla hakijana, mutta voimmeko olla hankehakemuksessa kumppanina?

Vastaus: Kyllä, ammattikorkeakoulu tai muu oppilaitos voi olla hankehakemuksessa kumppanina. [Hakuilmoituksen](#) vähimmäisvaatimusten mukaisesti itse hakijan tulee olla Suomessa rekisteröitynyt yhdistys tai säätiö, joka hakuhetkellä on ollut rekisteröityneenä vähintään kaksi vuotta. Hakuilmoituksen osassa 'lisäksi kaikkien hakemusten arvioinnissa eduksi luetaan' ensimmäinen kohta liittyy yhteistyökumppanuuksiin ja/tai –verkostoihin. Kohdan mukaan hakemuksessa luetaan eduksi se, että hankkeeseen sisältyy suunnitelmallisia ja selkeästi kuvattuja yhteistyökumppanuuksia j/tai –verkostoja (ml. kumppanuudet pienten ja uusien VGK-toimijoiden kanssa) jotka tuovat lisäarvoa hankkeen tavoitteiden, sisällön, lähestymistapojen tai kohderyhmien saavuttamisen näkökulmista.

Hankkeen yhteistyökumppanit tulee määrittellä hakulomakkeen kohdassa 10, ja kohdan täyttämisen ohjeet löytyvät [hakulomakkeen täyttöohjeista](#).

10. Kysymyksiä liittyen hankkeiden kokonaiskustannuksiin:

10.1 Onko mahdollista laittaa henkilöstökuluihin hankehenkilöstön lounas- ja työterveyskustannukset (kohta 13.2.6)?

Vastaus: Hankkeelle voidaan kirjata lakisääteiset sivukulut, joihin lukeutuu kysymyksessä mainituista kuluista ennaltaehkäisevä työterveys.

10.2 Onko hanketilintarkastuksen kulut toimintokuluissa vai hallintokuluissa?

Vastaus: Hankkeen tilintarkastuskulut kirjataan hakulomakkeen kohtaan 13.3 (hallintokulut).

10.3 Hallintokuluista yleensä: voiko yleis- ja hallintokulujen jakoperusteena käyttää hankehenkilöstön osuutta koko henkilöstöön? Nykyisissä hankkeissa jaamme esim. vuokrat tällä perusteella, koska toimistossamme työpisteet vaihtelevat päivittäin eivätkä tietyt pöydät/huoneet ole vain tietyn työntekijän/hankkeen käytössä.

Vastaus: Kulujen jyvityksen tulee vastata hankkeelle kohdistetun työn osuutta. Hankkeessa tarvittavan henkilöstön ja tilojen jyvitys tulee kirjata hankebudjettiin sen mukaan, kun työ kohdistuu yksinomaan hankkeeseen. Valtionavustuksen saajan tulee tehdä työaikaseurantaa ja sen pohjalta laskea työntekijän/työntekijöiden juuri viestintä- ja globaalikasvatushankkeessa käytetty työaika.

11. Emme ehtineet lähettää perustietoilmoitusta hakuilmoituksessa ilmoitetun määräajan 30.10 jälkeen. Otetaanko ilmoitus kuitenkin vielä vastaan?

Vastaus: Kyllä otetaan. Perustietoilmoituksen jättämiselle ei ole ehdotonta määräaikaa, mutta avustuksen hakija tarvitsee vastaanottokuitauksessa ilmoitetun tunnuksen voidakseen jättää uusia hakemuksia avoinna olevalla hakukierroksella. Perustietoilmoitus kuitenkin jättää hyvissä ajoin ennen hakuajan umpeutumista. [Hakuilmoituksessa](#) mainittu määräaika 30.10 ei ole ehdoton, vaan suositus, jotta ulkoministeriö ehtisi hyvissä ajoin kuitata ilmoitukset vastaanotetuiksi ja sen myötä lähettää avustusta hakeville järjestöille hakuvaiheessa tarvittavan tunnuksen.

12. VGK-haun hakulomake ei aukea ulkoministeriö verkkosivuilta. Vaikka vaihdan selainta, tulee ilmoitus, että lomake ei aukea. Miten saisin asian kuntoon?

Vastaus: Jos VGK-hakulomake ei jostain syystä avaudu millään selaimella, lomakkeen voi tallentaa omalle tietokoneelle ja avata sieltä. Tämän voi tehdä näin:

1. Paina vasenta hiirinäppäintä hakulomakkeen linkin kohdalla
2. Avautuvalla valikolla paina 'tallenna nimellä' tai 'save as'
3. Tallenna lomake haluamaasi kansioon tietokoneellasi
4. Avaa se tietokoneelta normaalisti.

Jos lomake ei näinkään avaudu, ota yhteyttä ulkoministeriön sähköpostiosoitteeseen vgk.um@formin.fi.

13. Onko meidän mahdollista hyödyntää hankematkoilla (eli matkakulut rahoitettu eri hankkeista) kuvattua materiaalia siten, että käyttäisimme VGK-hankkeen budjettia tämän materiaalin editointi-yms. kuluihin?

Vastaus: Kyllä, VGK-hankkeessa budjettia voi käyttää jo olemassa olevan materiaalin editointiin tai muuhun käsittelyyn siinä määrin, kun se on tarkoituksenmukaista hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

14. Haemme hankerahoitusta neljän järjestön kanssa, joista [X] on päähakija. Kun laitamme budjettiin kumppanijärjestöjen työntekijöiden palkkoja, onko ne laitettava ostopalveluihin, vai voimmeko laittaa ne projektin henkilöstökuluihin? Henkilöstökuluihin laittaminen olisi meille selkeämpää ja talousmonitorointikin yksinkertaisempaa.

Vastaus: Kumppanijärjestöjen työntekijöiden palkkoja voi laittaa hankkeen henkilöstökuluihin, jos hakija näkee tämän ratkaisun tarkoituksenmukaisena ja hyvänä. Tärkeää on, että hakemuksessa annetaan selkeä kokonaiskuva VGK-hankkeeseen liittyvistä henkilöstökuluista ja että hakemuksessa eritellään, paljon henkilöstökuluja on allkoitu hakijalle ja sen eri kumppaneille.

VGK-tuen [lisäehtojen](#) kohta ”Kulut henkilöstöstä” ohjaa henkilöstön palkkaamista VGK-tuen puitteissa, ja pätee myös mahdollisiin kumppanien palkkakuluihin hankkeen puitteissa. Kohdan mukaisesti ”Avustuksensaajan tulee esittää VGK-tuella palkkaamansa henkilöstö tehtävänimikkeineen. (...) Avustuksensaajan tulee pitää ajantasaista kirjaa VGK-tuella palkatuista henkilöistä, heidän työsuhteensa kestosta, palkkauksen perusteista ja määrästä, jotta tiedot ovat pyydetessä ministeriön saatavilla. (...) Hankkeeseen liittyvän työnajan seuranta on hoidettava järjestelmällisesti kaikkien avustuksensaajan ja sen kumppanien työntekijöiden osalta hyvän hallinnon ja resurssien tehokkaan käytön varmistamiseksi.”

- 15. Voiko järjestö budjetoida VGK-hankkeeseensa Suomen ulkopuolella tapahtuvaa, järjestön omaan tai hankekumppanin kehitysyhteistyöhankkeeseen linkittyvää toimintaa, joka liittyy nuorten ryhmien väliseen kokemuksenvaihtoon? Kokemuksenvaihdon tavoitteena on tuoda esiin globaalin etelän nuorten oma ääni ja toimijuus, ja sitä kautta syventää suomalaisten nuorten ymmärrystä nuorten yhteisistä tavoitteista ja toimintakeinoista globaalien kehityshaasteiden ratkaisemiseksi. Pariin hankkeeseen on suunniteltu budjetoitavaksi myös Etelän työpajojen toimintakuluja, voiko niin tehdä?**

Vastaus: VGK-tuella rahoitetaan Suomessa toteutettavia viestintä- ja globaalikasvatushankkeita, eikä tuella voida rahoittaa kehitysyhteistyötoimintaa Suomen ulkopuolella. Toisaalta [hakuilmoituksessa](#) määriteltyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti hankkeen toiminnoista ja viesteistä tulee heijastua kehitysmäänäkölma. Fokusalueesta riippuen, haun arviointikriteereissä mainitaan hankkeen kytketyminen mm. kestävän kehityksen Agenda 2030:n tavoitteisiin, Suomen kehityspolitiikkaan ja globaaleihin kehityskysymyksiin, ja hankkeen myötävaikutus globaalivastuun edistämiseen Suomessa (ks. tarkemmin [hakuilmoituksessa](#) ilmoitetut eri hanketyyppien arviointikriteerit sekä ’eduksi luetaan’ - kriteerit). Näiden näkökulmien ja kytkösten saavuttamiseksi hankkeet voivat sisältää toimintatapoja, joilla kehittyvien maiden henkilöiden ja yhteisöjen äännet tulevat kuulluiksi. Hankkeen ja sen kulumrakenteen fokus tulee kuitenkin säilyä suomalaisten tietojen ja toimijuuden edistämässä, joka eroaa kehitysmaissa toteutettavan hanketuen päämääristä. Jos materiaalin tuotannossa tai muussa hankkeen toiminnossa tehdään yhteistyötä Suomen ulkopuolisen kumppanin kanssa, tulee tämä perustella erikseen, ja kaikki kyseiseen toimintaan liittyvät alkuperäiset tositteet tulee saada Suomeen osaksi hakijan hankekirjanpitoa ja hanketarkastusta.